

УДК 781.2

DOI 10.32782/2310-0583-2024-52-04

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ СТИЛЬ МУЗИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ ЯК ФЕНОМЕН ЖИТТЄТВОРЕННЯ

Юрій Курач – аспірант кафедри історії музики, старший викладач кафедри народних інструментів, Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
<https://orcid.org/0009-0000-3570-3046>

У статті досліджуються головні засади індивідуального стилю музичної творчості на основі філософсько-го та музикознавчого обґрунтування. Шлях до усвідомлення унікальності вказаного явища, на думку автора, відкривається крізь призму екзистенціального підходу. У результаті, поняття «індивідуальний стиль музичної творчості» протрактовано значно ширше, ніж зосереджене на музично-мовному рівні, оскільки воно передбачає поєднання характерних рис у різних сферах музичної діяльності особистості та виходить на рівень життєтворчості (Н. Савицька), що перегукується з визначенням рецептивної свідомості homo cognitio, зверненої на саму себе, як основи нової парадигми музичної творчості ХХ століття (Л. Шаповалова).

Проведене дослідження показало, що основні засади індивідуального стилю музичної творчості, який протрактовано як музичну діяльність у різних її видах, передусім, композиторському і виконавському, полягають у наступному. Доводиться, що головною умовою творчості є свобода у визначенні власного життя, у розумінні сутності мистецтва тощо. Відтак, саме свобода – явище діалогічної природи, що віддзеркалює «пам'ять культури» – дає можливість особистості вийти на рівень розвинутої індивідуальності, шляхом самопізнання стати persona, яка здатна творити. У результаті констатується, що persona є не тільки психологічним, а й культурологічним феноменом, і стиль її творчості визначається поєднанням множинних чинників – від світоглядних і ціннісних до особливостей темпераменту.

Стверджується, що задекларована проблематика потребувала залучення герменевтичного підходу до аналізу предмета дослідження, за допомогою якого розкривається сенс мистецьких творів як багатозначних текстів. Такий підхід представлено в українському музикознавстві у концепціях Л. Кияновської, О. Маркової та інших вчених, у чому вбачаються перспективи подальшого вивчення природи і специфіки індивідуального стилю музичної творчості як життєтворчого феномену.

Ключові слова: індивідуальний стиль музичної творчості, музична творчість, феноменологія творчості, композиторська творчість, виконавська творчість, стиль, музична діяльність, життєтворчість.

Вступ. Сучасне глобалізоване суспільство пропонує множинні продукти музичної творчості, які завдяки інформаційним засобам активно поширюються серед реципієнтів цього мистецтва. Сьогоднішній слухач має можливість сприймати твори композиторів різних епох і національних шкіл, представлених виконавцями «Заходу» і «Сходу». У такій ситуації важливою проблемою є оригінальність мистецької творчості, серед головних вимірів якої бачимо індивідуальний стиль.

Погляд на вказаний феномен традиційно формувався у музикознавстві, насамперед, як констатація та диференціація розмаїтих композиторсько- та виконавсько-стильових варіантів. Разом із тим, *індивідуальний стиль музичної творчості* – поняття, яке трактуємо значно ширше, ніж зосереджене на музично-мовному рівні, а як таке, що передбачає поєднання характерних рис у різних сферах музичної діяльності особистості. Його розуміння, на думку автора статті, варто розглядати у контексті поняття життєтворчості, яке Н. Савицька трактує як «об'єднання спільним концептуальним простором особистісно-біографічних, психовікових та жанрово-стильових

проекцій» [1, с. 2], розглянутого крізь призму цілісного філософсько-, психологічно-, культурологічного погляду і сучасного бачення особистості мистця у соціумі.

Іншою ідеєю, формуючою для концепції представленої статті, є трактування поняття «стилю музичної творчості» як *діяльності*, яке здійснене В. Москаленком з огляду на бюффонівський вислів «стиль – це людина» та у контексті теорії інтерпретації [2], що перегукується з визначенням Л. Шаповаловою рецептивної свідомості homo cognitio, зверненої на саму себе, як основи нової парадигми музичної творчості ХХ століття. Відтак, окреслене розуміння феномену індивідуального стилю музичної творчості вимагає наукового обґрунтування, що визначає дану як актуальну.

Аналіз досліджень. Проблема індивідуального стилю музичної творчості є предметом зацікавлення у низці сучасних наукових джерел. Цікаві підходи до її опрацювання застосовані у працях М. Борисенко [3], І. Коновалової [4], І. Сухленко [5], В. Ткаченко [6], Че Чао [7] та ін. Наприклад, у праці китайського дослідника, що спирається на обґрунтоване В. Москаленком поняття «стиль

музичної творчості» [2], до якого апелюємо і у даній статті, подається аналіз феномену музично-виконавського стилю. Виходячи з розуміння вказаного феномену як такого, що ґрунтується на характерних рисах музичного мислення, Че Чао трактує його як комплексне явище, ґрунтоване на синтезі особливостей його становлення, усього музичного доробку мистця та широкого спектру суспільної діяльності особистості [7].

Вагомий внесок в опрацювання вказаної проблематики здійснив Т. Іванніков у праці «Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості» [8]. Як зазначає музикознавиця І. Зінків у рецензії на вказану монографію, автор здійснює аналіз явищ сучасного гітарного репертуару крізь призму *феноменології творчості*, у результаті чого відома тріада *композитор – виконавець – слухач* трансформується на таку: *творча особистість – творчий процес – творчий результат* (курс. – І. З.) [9].

Музична творчість крізь призму уваги до особистості творця, у контексті теорії персоналізму, проаналізована у праці М. Бурої «Львівське камерно-оркестрове виконавство крізь призму ідеї персоналізму (друга половина ХХ – початок ХХІ століття)» [10]. Авторка, аналізуючи діяльність та саму особистість керівника колективу, приходять до висновку про її природу «креативної свідомості», яка є самоактуалізованою та пасіонарною. На цій основі дослідниця виводить дефініцію поняття музично-виконавських персоналістичних інтенцій, які бачить як «цілеспрямовані творчі акти, крізь призму яких особистісні ідеальні художні моделі проєктуються на музично-виконавську реальність, формуючи її неповторні явища» [10, с. 157–158].

Проблематика представленого дослідження вимагала звернення до ґрунтовної бази філософської і музикознавчої джерельної бази – від трактатів Г. Сковороди [11], С. К'єркегора [12], Ф. Ніцше [13] та інших філософів до сучасних праць у царині музикознавства В. Москаленка [2], Н. Савицької [1], О. Самойленко [14], Л. Шаповалової [15], основні ідеї яких склали підґрунтя авторського розуміння індивідуального стилю музичної творчості як феномену життєтворення.

Мета статті – маркувати головні засади індивідуального стилю музичної творчості на основі філософського та музикознавчого обґрунтування. Одним із завдань на шляху до цієї мети є експлікація філософських ідей життєтворення та дотичних у музикознавчій царині.

Виклад основного матеріалу. Шлях до розуміння феномену музичної життєтворчості, що, у

свою чергу, розкриває перспективи усвідомлення унікальності явища індивідуального стилю творчості, на думку автора, відкривається крізь призму екзистенціального підходу. Для контексту представленого дослідження надзвичайно важливим є те, що екзистенціальний підхід маркує, власне, *творчість* як одну із головних форм свободи індивідуальної особистості, яка трактується як «екзистенція», тобто, має процесуальну сутність, що постійно перебуває у розвитку, а відтак – і певний стиль цього розвитку, який трактуємо як *індивідуальний стиль [музичної] творчості*.

Сучасні дослідження ретроспективи екзистенціальних уявлень в історії світової спільноти дозволяють виділити основні гілки їх еволюції, кожна з яких сформувала свої філософські уявлення, має свої витoki і множинні варіанти подальшого творення.

У західноєвропейській світоглядній думці екзистенціалізм виник, як реакція індивідуального на тиск суспільного, здійснюючи опозицію ідеалізові Просвітництва, а відтак – поставив у центр уваги людину, причому не колективну одиницю, а індивідуальну особистість з її переживаннями, особливостями, тонкими відчуттями тощо. Намагаючись чинити духовний спротив різноманітним, на думку представників цього напрямку, обмежуючим свободу інституціям, таким як держава, суспільство з оточуючими людьми, екзистенціалісти в основу своїх переконань поклали свободу індивідуальної особистості. Як відомо, одним із перших про це заявив С. К'єркегор, здійснивши екзистенціальний бунт проти «розуму». Аналізуючи життєвий шлях данського філософа, широко описаний у його власних трактатах, і його творчі ідеї, – а нагадаємо, одна із ключових є про те, що «я» – це рефлексія, рефлексія від самого початку до кінця [12], – приходимо до висновку, що життя і творчість уявляються *єдиним цілим*, – і саме це у контексті нашого дослідження називаємо «життєтворчість».

З наведеними ідеями С. К'єркегора перегукуються основні позиції «філософії життя» Ф. Ніцше. Німецький філософ у поетичному епосі «Так казав Заратустра» та його філософському продовженні, фінальній праці свого життя «Жадання влади» обґрунтував ідею «творення-усобі-самому», що є рівнозначним до «творення-самого-себе». У цьому контексті показав, як єдину справжню цінність, свободу власного *життєтворення*, яка передбачає свободу від будь-якого духовного рабства, що дає можливість досягнути *владу над самим собою*, коли «жадання» і «поступ» пориваються далі від самого себе, а

«...честь полягає не в тому, звідки ви прийшли, а куди простуєте» [13, с. 201].

У наведених вище елементах концепції Ф. Ніцше варто маркувати важливу для даного дослідження ідею *про специфіку життєтворення як творчого процесу*, автором якого є сама «особистість-що-твориться»: «...ви маєте стати творцями й опікунами, сівачами майбутнього» [13, с. 201]. Це твердження відкриває шлях до низки персоналістичних концепцій послідовників філософа, що розвинулися у XIX–XX століттях. Найбільш важливим, що вважаємо заакцентувати у контексті даної статті, є трактування особистості-persona одночасно процесом і результатом діяння, феноменом, який «творить-сам-себе», формуючи при цьому свій власний, індивідуальний стиль самотворчості.

Вказана ідея, зокрема, широко розвинулася у засновника американської течії персоналізму Б. П. Боуна [16], котрий вважав обов'язком кожної особи бути головним джерелом самотворення і постійно здійснювати процес творення самої себе, тобто, формувати persona. На думку мислителя, це можливо здійснити, орієнтуючись, як приклад, на персональну концепцію Бога, і використовуючи основні риси природи буття – вільного, морального, колективного, вічного та ідеального [16]. Продовження вказаної вище ідеї «творення-самого-себе» зустрічаємо у філософських поглядах М. Гайдеггера, який вбачав сутність мистецтва як сутність процесуальну, що полягає у становленні й звершенні істини [17; 18]. У цілому, ключові ідеї для концепції індивідуального стилю музичної творчості бачимо також у філософських поглядах представників екзистенціального підходу – послідовників мислителя.

Інша гілка екзистенціального підходу є відлунням неоплатонічних орієнтацій візантійського християнства, що визначаються спрямуванням на «внутрішню людину», на «неповторність людського індивіда» [19, с. 14–15], яка особливо яскраво проявилася в українській філософії, і змістовий центр якої знаходиться у поглядах Г. Сковороди. Приміром, у постійному виборі свободи як права визначати розвиток свого життя, – цінність свободи (у даному випадку на прикладі трагічної помилки Б. Хмельницького) описана у поезії «De Libertate»: «Що є свобода? Добро в ній якеє? / Кажуть, неначе воно золотее? / Ні ж бо, не злотне: зрівнявши все злото, / Проти свободи воно лиш болото» [20]. А також, безумовно, в ідеях самопізнання та «сродної праці». Перша із них, виражена у відомому вислові «пізнай себе», ілюструє бачення внутрішнього світу індивідуальної осо-

бистості як головної мети життя. Людина, пізнаючи свій мікрокосмос, є, водночас, його творцем у глобальному континуумі світу зовнішнього – макрокосмосі, при цьому головним чинником її успіху є заняття «сродною працею», тією, до якої отримала вроджений талант [11]. А чи не це і є основою для формування стилю власної життєтворчості, у тому числі творчості музичної?

Відповідаючи це питання, прямуватимемо до результату, яким у даній статті має стати маркування головних засад індивідуального стилю музичної творчості. Розглянемо ті музикознавчі праці, в яких були розвинуті дотичні ідеї.

Нагадаємо бюффонівський вислів «стиль – це людина», задекларований на початку даного дослідження у контексті згадки про теорію інтерпретації В. Москаленка [2]. Саме від сутності людини, від «індивідуальної особистості-що-творить», залежить і стиль діяння – індивідуальний стиль музичної творчості. Учений приходить до висновку, що стиль музичної творчості – це «специфіка світовідчуття і музичного мислення творчої особистості, що творить, яка виражається системою музично-мовленнєвих ресурсів створення, інтерпретування та виконання музичного твору» [2, с. 232]. При цьому механізмами творчої дії, які затребуються при її виконанні, «сходять до природи музичної творчості і, за глибинною структурою, є спільними і для композитора, і для виконавця його музичної програми» [2, с. 232].

У продовження піднятих питань звернемо увагу на окремі ідеї музично-культурологічної концепції діалогу О. Самойленко, яка стверджує про взаємоперехідну сутність смислу та особистісних ціннісних життєвих орієнтацій. Розмірковуючи про смисл, авторка приходить до висновку, що «він стає ноетичним шляхом духовного самопізнання, для якого важливі соціально-моральні вказівки» [14, с. 13]. Таким чином, ціннісні та естетичні установки особистості творця, його бачення моралі і відчуття власної совісті формують виражені ним смисли [14, с. 13], що трактуємо як індивідуальний стиль музичної творчості.

З інших ідей О. Самойленко вирізнимо її обґрунтування «фамільярно»-особистісного виміру музики. Мається на увазі не лише індивідуальний чинник у виборі та формуванні композиційних прийомів та їхньому смислому наповненні, але й «“життя” в музиці за своїми, а не чужими правилами» [14, с. 14], що, в результаті, приводить до вищого рівня, на якому естетичні ідеї, втілені у творчості, та відповідні образні рішення звучать як авторизовані, що свідчить про їхнє індивідуальне осмислення. І наре-

шті, в основі всієї діалогічної концепції музикознавиці лежить ноетичний діалог Пам'яті – Любові – Гри, в якому втілено «фундаментальну залежність особистісної свідомості від «пам'яті культури» і водночас її свободу – саме як діалогічну і тільки в діалозі здобуту» [14, с. 14]. Це твердження повертає нас до висвітленого вище (на прикладі філософських поглядів Г. Сквороди, С. К'єркегора, Ф. Ніцше, М. Гайдегера та послідовників) розуміння свободи як вираження одвічної сутності індивідуальної особистості та головної умови її еволюційного розвитку у процесі життєтворення.

Серед інших досліджень, основні результати яких склали основи концепції індивідуального стилю творчості, – теорія рефлексії в музичній творчості Л. Шаповалової [15]. У цьому контексті на прикладі композиторської практики ХХ століття обґрунтовується структурно-семантичний інваріант рефлексивного образу homo cognitio – свідомості митця цього часу, творця нової музично-мистецької парадигми, що досягається у колі смислів філософсько-аналітичної герменевтики та формує нову, онтологічну якість антропології музики. У цьому колі ідей вирізняємо ще одну, важливу для нашого дослідження. Авторка доводить, що цілісний герменевтичний аналіз твору крізь призму концепції рефлексивної свідомості виявляється таким, що відображає саму сутність людини – він підіймається

до рівня людини рефлексуючої та показує «цінність музики як аналога людини» (курс. – Л.Ш.) [15, с. 2].

Висновки. Проведене дослідження показало, що головні засади індивідуального стилю музичної творчості, який трактуємо як життєтворчість, як музичну діяльність у різних її видах, передусім, композиторському і виконавському, полягають у наступному. Найважливішою умовою творчості є свобода у визначенні власного життя, у розумінні сутності мистецтва тощо. Саме свобода – явище діалогічної природи, що віддзеркалює «пам'ять культури» – дає можливість особистості вийти на рівень розвиненої індивідуальності, шляхом самопізнання стати *persona*, яка здатна творити. Відтак, *persona* є не тільки психологічним, а й культурологічним феноменом, і стиль її творчості визначається поєднанням множинних чинників – від світоглядних і ціннісних до особливостей темпераменту.

На думку автора статті, задекларована проблематика також потребує залучення герменевтичного підходу до аналізу предмета дослідження, адже, на думку М. Гайдегера, сенс мистецьких творів, як багатозначних текстів, розкривається за допомогою герменевтичного підходу [17], представленого в українському музикознавстві у концепціях Л. Кияновської [21], О. Маркової [22] та інших вчених, у чому бачимо перспективи подальшого вивчення природи і специфіки індивідуального стилю музичної творчості як життєтворчого феномену.

Література

1. Савицька Н. Вікові аспекти композиторської життєтворчості : автореф. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.03. Київ, 2010. 36 с. URL : <https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/3427?show=full> (дата звернення 26.09.2024).
2. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації. Київ : Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського, 2013. 134 с. URL : <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/V.-Moskalenko-Lektsiyi-z-muzichnoyi-interpretatsiyi-Navchalnij-posibnik.pdf> (дата звернення 25.09.2024).
3. Борисенко М. Жанр транскрипції в системі індивідуального композиторського стилю : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03. Харків, 2005. 17 с.
4. Коновалова І. Феномен композитора в європейській музичній культурі ХХ століття: особистісні та діяльнісні аспекти : дис. ... докт. мистецтвознав. : 26.00.01. Харків, 2019. 630 с. URL : https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/specrada/specrada/old_2019/Konovalova/disKonovalova.pdf (дата звернення 18.10.2024).
5. Сухленко І. Виконавський стиль Володимира Горовиця у руслі розвитку романтичної традиції : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03. Харків, 2011. 16 с.
6. Ткаченко В. Універсализм і специфіка музичного мислення у стилях гітарної творчості 1880-1990 років : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03. Харків, 2013. 16 с.
7. Че Чао. Музично-виконавський стиль Лан Лана: специфіка, етапи, формування : дис. ... докт. філос. : 025. Київ, 2021. 178 с.
8. Іванніков Т. Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості : монографія. Кам'янець-Подільський : Видавель ПП Зволейко Д. Г., 2018. 392 с.
9. Зінків І. Феноменологія гітарної творчості. Рецензія на монографію «Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості» Тимура Іваннікова. *Українська музика*. 2018. Вип. 2. С. 179–181.
10. Буря М. Львівське камерно-оркестрове виконавство крізь призму ідеї персоналізму (друга половина ХХ – початок ХХІ століть) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Львів, 2018. 206 с.
11. Скворода Г. Буквар миру / Укл. Л. Ушкалов. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2015. 320 с.
12. The Essential Kierkegaard. Princeton : Princeton University Press, 2020. 544 p.
13. Ніцше Ф. Так казав Заратустра ; Жадання влади / Пер. з нім. А. Онишка, П. Тарашука. Київ : Основи, Дніпро, 1993. 415 с.

14. Самойленко О. Діалог як музично-культурологічний феномен: методологічні аспекти сучасного музикознавства : автореф. дис. ... докт. мистецтвозн. : 17.00.03. Київ, 2003. 34 с.
15. Шаповалова Л. Музика як аналог особистості: до проблеми рефлексійної свідомості : автореф. дис... д-ра мистецтвозн. : 17.00.03. Київ, 2008. 38 с.
16. Bowne B. P. *Personalism*. Boston : Houghton Mifflin Company, 1908. 354 p.
17. Heidegger M. *Der Ursprung des Kunstwerkes*. Ditzingen : Reclam Universal-Bibliothek, 1986. 115 s.
18. Головей В., Кашаюк В. Теоретико-методологічне підґрунтя інтерпретації музики: дослідження, аналіз, перспективи. *Fine art and culture studies*. Луцьк, 2022. № 4. С. 12–20. <https://doi.org/10.32782/facs-2022-4-2>.
19. Лисокolenko Т., Карпань І., Рогова О. Український екзистенціалізм: поміж філософією та літературою. *Науково-теоретичний альманах «Грані»*. Том 24 : Філософія. 2021. № 7–8. С. 13–20.
20. Скворода Г. De Libertate. *Укрліб : бібліотека української літератури*. 2000–2024. URL : <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=269> (дата звернення 15.10.2024).
21. Кияновська Л. Психосоціальні характеристики музикознавчого тексту. *Київське музикознавство*. Київ, 2007. Вип. 21. С. 8–10.
22. Маркова О. Герменевтичний зріз музичної культурної соціології. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва*. 2019. № 1. С. 235–241.

References

1. Savytska, N. (2010). *Vikovi aspekty kompozytorskoi zhyttietvorchosti [Age-related aspects of the composer's life work]. Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
2. Moskalenko, V. (2013). *Lektsii z muzychnoi interpretatsii [Lectures on music interpretation]*. Kyiv [in Ukrainian].
3. Borysenko, M. (2005). Zhanr transkryptsii v systemi individualnoho kompozytorskoho stylu [Transcription genre in the system of individual composer's style]. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
4. Konovalova, I. (2019). Fenomen kompozytora v yevropeiskii muzychnii kulturi KhKh stolittia: osobystisni ta diialnisni aspekty [The Phenomenon of the Composer in the European Musical Culture of the Twentieth Century: Personal and Activity Aspects]. *Doctor's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
5. Sukhlenko, I. (2011). Vykonavskiy styl Volodymyra Horovytsia u rusli rozvytku romantychnoi tradytsii [Volodymyr Horovytsia's performing style in the development of the romantic tradition]. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
6. Tkachenko, V. (2013). Universalizm i spetsyfika muzychnoho myslennia u styliakh hitarnoi tvorchosti 1880–1990 rokiv [Universalism and Specificity of Musical Thinking in the Styles of Guitar Creativity of 1880–1990]. *Extended abstract of Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
7. Che, Chao. (2021). Muzychno-vykonavskiy styl Lan Lana: spetsyfika, etapy, formuvannia [Lan Lan's musical and performing style: specificity, stages, formation]. *Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
8. Ivannikov, T. (2018). *Hitarne mystetstvo 20 stolittia yak fenomen tvorchosti [Guitar Art of the Twentieth Century as a Phenomenon of Creativity : a monograph]*. Kamianets-Podilskyi [in Ukrainian].
9. Zinkiv, I. (2018). Fenomenolohiia hitarnoi tvorchosti. Retenziia na monohrafiu «Hitarne mystetstvo 20 stolittia yak fenomen tvorchosti» Tymura Ivannikova [The Phenomenology of Guitar Art. A review of the monograph «Guitar Art of the Twentieth Century as a Phenomenon of Creativity» by Timur Ivankov]. *Ukrainska muzyka*. 2, 179–181 [in Ukrainian].
10. Bura, M. (2018). Lvivske kamerno-orkestrove vykonavstvo kriz pryzmu idei personalizmu (druha polovyna 20 – pochatok 21 stolit) [Lviv Chamber Orchestra Performance through the Prism of the Idea of Personalism (the Second Half of the 20th – the Beginning of the 21st Centuries)]. *Candidate's thesis*. Lviv [in Ukrainian].
11. Skovoroda, H. (2015). *Bukvar myru [The ABCs of peace] / Ukl. L. Ushkalov*. Kharkiv [in Ukrainian].
12. The Essential Kierkegaard (2020). Princeton [in English].
13. Nitshe, F. (1993). *Tak kazav Zarathustra ; Zhadannia vlady [So said Zarathustra; The lust for power] / Per. z nim. A. Onyshka, P. Tarashchuka*. Kyiv [in Ukrainian].
14. Samoilenko, O. (2003). Dialoh yak muzychno-kulturolohichni fenomen: metodolohichni aspekty suchasnoho muzykoznavstva [Dialogue as a Musical and Cultural Phenomenon: Methodological Aspects of Contemporary Musicology]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
15. Shapovalova, L. (2008). Muzyka yak analog osobystosti: do problemy refleksiinoi svidomosti [Music as an Analogue of Personality: Towards the Problem of Reflective Consciousness]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
16. Bowne, B. P. (1908). *Personalism*. Boston [in English].
17. Heidegger, M. (1986). *Der Ursprung des Kunstwerkes [The origin of the artwork]*. Ditzingen [in German].
18. Holovei, V., & Kashaiuk, V. (2022). Teoretyko-metodolohichne pidgruntia interpretatsii muzyky: doslidzhennia, analiz, perspektyvy [Theoretical and Methodological Background of the Music Interpretation: Researches, Analysis, Perspectives]. *Fine art and culture studies*. 4, 12–20. <https://doi.org/10.32782/facs-2022-4-2> [in Ukrainian].
19. Lysokolenko, T., Karpan, I., & Rohova, O. (2021). Ukrainskiy ekzystentsializm: pomizh filosofiieiu ta literaturoiu [Ukrainian existentialism: between philosophy and literature]. *Naukovo-teoretychnyi almanakh «Hrani»*. Vol. 24 : *Filosofia*. 7–8, 13–20 [in Ukrainian].
20. Skovoroda, H. (2000–2024). De Libertate. *Ukrlib : biblioteka ukrainskoi literatury*. Retrieved from: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=269> [in Ukrainian].

21. Kyianovska, L. (2007). Psykho-sotsialni kharakterystyky muzykoznavchoho tekstu [Psycho-social characteristics of a musicological text]. *Kyivske muzykoznavstvo*. 21, 8–10 [in Ukrainian].
22. Markova, O. (2019). Hermenevtychnyi zriz muzychnoi kulturnoi sotsiolohii [A hermeneutical cross-section of musical cultural sociology]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv*. 1, 235–241 [in Ukrainian].

Yurii Kurach – Postgraduate Student at the Department of Music History, Senior Lecturer at the Department of Folk Instruments, Lviv National Music Academy named after Mykola Lysenko

Individual style of musical creativity as a phenomenon of life creation

The article investigates the main principles of the individual style of musical creativity on the basis of philosophical and musicological substantiation. The way to understanding the uniqueness of this phenomenon, in the author's opinion, is opened through the prism of the existential approach. As a result, the concept of «individual style of musical creativity» is interpreted much wider than the one focused on the musical and linguistic level, since it involves a combination of characteristic features in various spheres of musical activity of an individual and reaches the level of life-creation (N. Savytska), which echoes the definition of receptive consciousness of homo cognitio, directed at itself, as the basis of a new paradigm of musical creativity of the twentieth century (L. Shapovalova).

The study has shown that the basic principles of the individual style of musical creativity, interpreted as musical activity in its various forms, primarily composing and performing, are as follows. It is proved that the main condition for creativity is freedom in determining one's own life, in understanding the essence of art, etc. Thus, it is freedom, a phenomenon of a dialogical nature that reflects the «memory of culture», that enables a person to reach a developed individuality level, to become a person capable of creating through self-knowledge. As a result, it is stated that a person is not only a psychological but also a cultural phenomenon, and the style of his or her creativity is determined by a combination of multiple factors – from worldview and value to temperament.

It is argued that the declared problematics required the use of a hermeneutical approach to the analysis of the subject of research, which reveals the meaning of artistic works as multivalent texts. Such an approach is represented in Ukrainian musicology in the concepts of L. Kyianovska, O. Markova and other scholars, which offers prospects for further study of the nature and specifics of the individual style in musical creativity as a life-creating phenomenon.

Key words: *individual style of musical creativity, musical creativity, phenomenology of creativity, composer's creativity, performing creativity, style, musical activity, life creativity.*